

Plats och tid	Stadshuset i Skövde, Stensättaren, kl. 13.00–14.30	
Beslutande	Mikael Wendt (L), Falköping, ordförande Karolina Bergström (S), Falköping Knut Indebetou (M), Hjo Anders Karlsson (S), Hjo Anders Lundgren (C), Karlsborg Peter Kornestedt (S), Karlsborg Michael Nimstad (M), Skövde, 1:e vice ordförande Ann-Britt Nilsson (SD), Skövde Lena Åberg (L), Tibro, 2:e vice ordförande Annika Singleton (KD), Tibro, ersätter Urban Samuelsson (M), Tibro	
Övriga närvarande	Ersättare Anders Ståhl (L), Karlsborg Anna Bruzell (S), Karlsborg Linda Schultz Forsberg (S), Skövde Roland Wanner (MP), Falköping Christer Carlsson (SD), Falköping Kenny Johansson (S), Hjo	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Jenny Möller, avdelningschef avlopp, hälsoskydd, livsmedel Anna Toftedahl, avdelningschef miljöskydd Eleonor Daag, sekreterare Fredrik Schelp, miljöinspektör, § 30 Åsa Furustam, miljöinspektör, § 34a
Utses att justera	Lena Åberg	
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.	
Sekreterare	Eleonor Daag	Paragrafer 30–35
Ordförande	Mikael Wendt (L)	
Justerare	Lena Åberg (L)	

Innehållsförteckning

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5	3
Anmälan om ändring av tillståndspliktig verksamhet för montering av elmotorer samt värmebehandling av bromsskivor, Automotive Components Floby AB.....	9
Upphävande av nämndriktlinje för delgivning av beslut	30
Upphävande av nämndriktlinje för hantering av klagomål på kajor och andra fåglar.....	31
Information.....	32
Redovisning av delegationsbeslut	33

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 med organisationsnummer 767800-0808 om följande:

1. Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 ska genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbe- teckning	Adress	Lägenhets nummer
14922236	Äppet 9	Slötagatan 5 A Karlebygatan 4 F	
2142623	Äppet 9	Karlebygatan 2 B Karlebygatan 2 B	
2004793	Päronet 9	Karlebygatan 5 A Karlebygatan 5 A	
1822294	Päronet 8	Dalagatan 2 A	

2. Efter att Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 har utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 januari 2028**.
3. Om Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kronor** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 30 forts.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden senast den 31 maj 2015. I februari 2016 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att det fanns lägenheter där Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds.

Miljönämnden beslutade (DB 2016-284) att föreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2017. I juni 2017 informerade föreningen nämnden om att de senast februari 2018 skulle redovisa uppföljande mätningar till nämnden. Nytt redovisningsdatum blev den 31 maj 2018.

I april 2018 redovisade Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 mätningar till nämnden. De informerade nämnden om att de planerade att installera ny ventilation i samtliga hus under slutet av 2018. Nytt datum för redovisning var 31 maj 2019.

I juni 2019 informerade föreningen nämnden att de inte fått resultaten från laboratoriet på grund av tekniska problem. I augusti 2019 redovisade föreningen nya uppföljande mätningar till nämnden vilka visade att det fortfarande fanns överskridanden.

Miljönämnden fattade ett nytt beslut (DB 2019-1278) om att föreningen skulle redovisa nya mätningar efter åtgärder, senast den 31 maj 2020. I juni 2020 redovisade föreningen nya uppföljande mätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att det fanns lägenheter där Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde överskreds.

Bostadsrättsföreningen skickade även in en åtgärdsplan där de berättade att de skulle installera från- och tilluftssystem med värmeväxlare. I augusti 2020 uppgav föreningen att de beräknade kunna redovisa uppföljande mätningar efter installationen tidigast våren 2023. De förklarade att uppdragstiden för projekteringen enligt avtal är från maj 2020 till hösten 2021. Därefter kommer installationen ske under 2022, följt av radonmätningar.

Miljönämnden fattade ett nytt beslut (MN § 55 2020) om att föreningen skulle redovisa nya mätningar efter åtgärder, senast den 31 maj 2023.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 30 forts.

En representant från bostadsrättsföreningen uppgav i samtal i april 2023 att mätningar var klara och att det fortfarande var för höga värden.

I september 2024 påminde miljönämnden bostadsrättsföreningen om att redovisning av nya mätningar saknades.

I oktober 2023 uppgav föreningen att de hade bokat in en ny radonmätning och att de skulle placera ut dosor i samtliga lägenheter angivna i beslutet samt även i angränsade lägenheter. De skulle även byta ut filter samt göra ett omtag i hela ventilationsprojektet. Föreningen åtog sig att mäta radon och redovisa mätvärden tillsammans med en plan för åtgärder senast 29 februari 2024.

Miljönämnden beslutade i november 2023 (MN § 48 2023) att ansöka om utdömmande av vite eftersom föreningen inte hade redovisat nya radonmätningar till nämnden i tid.

I februari 2024 redovisade föreningen nya uppföljande mätningar till nämnden. Miljönämnden granskade resultaten som visade att det fanns lägenheter där Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde överskreds.

Bostadsrättsföreningen lämnade samtidigt in en ny åtgärdsplan där det framgick att de skulle utreda och projektera en ny lösning genom att installera centrala FTX-aggregat på vinden. Nya mätvärden förväntas redovisas till nämnden senast den 31 januari 2028. Produktionstiden för projektet har beräknats till 2,5 år.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhälleliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

MN § 30 forts.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
  - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
  - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
  - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 Becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 30 forts.

Miljönämndens bedömning

Eftersom Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att föreningen ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

Miljönämnden har tidigare förelagt Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 om att sänka radonhalten för sina flerbostadshus. Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att bostadsrättsföreningen ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 kommer nämnden att granska dem. Nämnden kommer att avsluta ärendet om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft.

Om Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för sina flerbostadshus angivna i punkt 1 senast 31 januari 2025, kan miljönämnden ansöka om att vitet ska dömas ut. Föreningen får då maximalt betala 200 000 kronor. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om en avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma år 2024 är 1 185 kronor (år 2023 var den 1 114 kronor).

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 30 forts.

Avgiften tas ut med stöd av 10 kapitlet 4 § strålskyddslagen (2018:396) och den taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område som gäller i den aktuella kommunen. Taxan är antagen med stöd av 8 kapitlet 14 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Det är först när Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 har tagit emot avgiftsbeslutet som de kan överklaga avgiften.

Om föreningen nr 5 vill lämna synpunkter på avgiften ska de höra av sig inom två veckor.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-04-19

Beslutet skickas till

Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5, box 144, 541 23 Skövde
Riksbyggen ekonomisk förening, [REDACTED]@riksbyggen.se

Bilagor till Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5

Överklagningshänvisning
Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

Anmälan om ändring av tillståndspliktig verksamhet för montering av elmotorer samt värmebehandling av bromsskivor, Automotive Components Floby AB

Anläggningens namn: Flobyfabriken
Verksamhetsutövare: Automotive Components Floby AB
Organisationsnummer: 556981-8874
Besöksadress: Aspenäsgatan 2
Fastighetsbeteckning: Domkraften 7 och 10, Falköpings kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Automotive Components Floby AB med organisationsnummer 556981-8874 om följande försiktighetsmått utifrån anmälan om ändring av tillståndspliktig verksamhet inom fastigheten Domkraften 7 och 10 i Falköpings kommun:

1. Om inte annat följer av övriga försiktighetsmått ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i anmälningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Montering av elmotorer får uppgå till en maximal produktion av 600 000 elmotorer per år.
3. Utsläpp av ammoniak till luft från FNC-processens neutraliseringskammare får som riktvärde¹ inte överstiga 15 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.
4. En riskutredning, inklusive en handlingsplan, för utsläpp och spridning av ammoniak i luft ska genomföras inför detaljprojektering av hanteringen av ammoniak. Handlingarna ska komma in till miljönämnden senast den 30 november 2024.
5. En beredskapsplan för hantering av olyckshändelser med konsekvenser för miljön ska tas fram. Planen ska bland annat beakta utsläpp och spridning av ammoniak i luft samt släckvattenhantering. Planen ska tas fram i samråd med räddningstjänsten. Planens aktualitet ska ses över årligen samt vid förändringar som kan påverka beredskapen.

För övrigt gäller villkoren i miljöbalkstillståndet beslutat av miljöprövningsdelegationen den 19 februari 2010 tillsammans med miljödomstolens ändringsdom meddelad den 19 oktober 2010. Detta får till följd att när ett nytt tillstånd har beslutats och tagits i anspråk, så behöver bolaget anmäla ändringarna på nytt, om inte det nya tillståndet även omfattar ändringarna.

---

¹ Riktvärde är ett värde som om det överskrids medför en skyldighet att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas

MN § 31 forts.

Automotive Components Floby AB har rätt att överklaga detta beslut. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Automotive Components Floby AB (bolaget) har den 1 november 2023 till Miljönämnden östra Skaraborg skickat en anmälan enligt 9 kap. 6§ miljöbalken om ändring av tillståndspliktig verksamhet inom fastigheterna Domkraften 7 och Domkraften 10 i Falköpings kommun. De planerade förändringarna utgörs av:

- nytt processteg i form av ferritisk nitrokarburering (FNC) för värmebehandling av bromsskivor. Installation av utrustningen är planerad till kvartal (Q) 1 2025 och leverans av de första serierna produkter planeras till Q2 2025 samt
- ny verksamhet med montering av elmotorer med en maximal produktion av 600 000 motorer per år. Installation av utrustning för elmotormontering är planerad till Q1 2024 och leverans av första serierna planeras till Q3 2024.

Montering av fordonsmotorer omfattas av 18 kap. 1§ (verksamhetskod 34.10 C) miljöprövningsförordningen (2013:251).

Bolagets befintliga miljöbalkstillstånd medför följande verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen 34.70, 27.101-i, 28.20 och 39.50. Den anmälda ändringen omfattas av verksamhetskod 34.10.

Miljönämnden har skickat anmälan till Länsstyrelsen i Västra Götalands län enligt 25 f § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Länsstyrelsen har lämnat synpunkter som inarbetats i miljönämndens föreläggande den 4 december 2024 om komplettering och förtydligande av anmälan.

Bolaget skickade in begärda kompletteringar den 31 januari 2024.

Anmälan med kompletteringar skickades därefter på remiss till länsstyrelsen den 15 februari 2024.

Möjlighet att yttra sig

Miljönämnden har gett de statliga och kommunala myndigheter samt organisationer och enskilda som kan ha ett särskilt intresse i saken möjlighet att yttra sig över anmälningshandlingarna. Detta har gjorts genom kungörelse i två lokala tidningar, dels i Falköpings Tidning, dels i Skaraborgsbygden. Ett direktutskick med information om möjligheten att yttra sig gjordes till de närmast belägna hushållen och fastighetsägarna. Informationen publicerades också på Miljösamverkan östra Skaraborgs webbplats.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Anmälan remitterades till Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Staten Trafikverket, Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg samt Falköpings kommun.

Yttranden har kommit in från Staten Trafikverket och Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg. Bolaget har fått möjlighet att bemöta yttrandet från Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg.

Bolagets beskrivning av ändringen

En ny process kommer att införas i produktionen. Processen innebär värmebehandling av bromsskivor för att öka hårdheten och därmed minska rostbenägenheten och utsläpp av partiklar för att klara utsläppskrav enligt EU:s utsläppsklass Euro 7. Dessutom planeras för montering av Volvo Cars elmotor, generation 3.

En genomgång av befintliga villkor visar att dessa kan innehållas även med planerade förändringar.

Ferritisk nitrokarburering (FNC)

Två parallella FNC-linjer planeras att installeras i verksamheten. I samband med detta kommer också produktion av nav att upphöra för att ge plats i produktionslokalerna för FNC-processen. Den nya processen innebär således ingen utökning i produktionsvolym i verksamheten.

FNC är en ythärtningsprocess som används för att förbättra egenskaperna hos gråjärn (även stål). Denna teknik innebär att materialet utsätts för en kontrollerad gasatmosfär vid förhöjda temperaturer i en ugn som innehåller ammoniak och koldioxid. FNC-skiktet är ett tunt skikt som består av järn-nitrider (Fe-N), kolnitrider (C-N) samt järnkarbider (Fe-C) och som förbättrar skivans slitage- och korrosionsbeständighet. Eftersom FNC är en ythärtningsprocess berör detta endast ytan och kärnan förblir oförändrad. Till FNC-processen används en 4-kammars flödesugn. Detta görs för att få en hög effektivitet samt ett kvalitetsresultat med minimal variation. Uppehållstiden är 2,1 timmar per kammare.

I den första kammaren upphetas bromsskivorna till en temperatur på 580°C i en vanlig luftmiljö. Detta processteg görs för att främja föroxidering av ytan, vilket förbereder den optimalt för den efterföljande FNC och så att den därmed får ett likformigt FNC-skikt. När föroxideringen är avslutad, återställs atmosfären genom att kväve pumpas in för att stoppa denna del av processen. Därefter värms materialet upp till den önskade behandlingstemperaturen i FNC-processen.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

I den andra kammaren införs ammoniak och koldioxid i gasform för att initiera FNC-processen. Järnet i bromsskivan reagerar med ammoniakens kväveatomer och koldioxidens kolatomer, efter dissociationen vid den förhöjda temperaturen (580 °C) och bildar ett FNC-skikt på ytan. Skiktets tjocklek ökar med tiden som materialet utsätts för gasen vid den förhöjda temperaturen. När processen är avslutad återställs atmosfären genom att kvävgas pumpas in.

I den tredje kammaren fortsätter FNC-behandlingen i samma atmosfär som tidigare kammare tills skiktet har uppnått önskad tjocklek. När behandlingen är klar avlägsnas gaserna från kammaren med hjälp av kvävgas. Därefter tillförs vattenånga där syreatomerna reagerar med FNC-skiktet och skapar ett oxidskikt, vid en lägre temperatur på 520 °C. När önskat djup för oxidskikt är skapat återställs atmosfären med kväve för att stoppa efteroxideringsprocessen. När processen är avslutad återställs atmosfären genom att kvävgas pumpas in.

Den sista kammaren är en kylzon för att förkorta kyltiden utanför ugnen.

Neutraliseringskammaren (efterbrännkammaren) är en extern stationär enhet. Enheten är kopplad till samtliga kammare i FNC-ugnen och används för att efterbränna samtliga restgaser med hjälp av naturgas eller propan. Restgaserna evakueras in till neutraliseringskammaren med hjälp av kvävgas. Neutraliseringen är en kontrollerad process och använder sig av sensorer för att reglera temperaturen och mängden gas.

Resursanvändning

För den tillkommande FNC-processen krävs gaser i form av ammoniak, koldioxid och kväve samt elenergi och naturgas/propan för drift av flödesugnar respektive neutraliseringskammare.

I Tabell 1 redovisas uppskattade årsmängder vid drift av två parallella FNC-linjer.

Tabell 1. Uppskattad resursförbrukning i FNC-processen

Produkt	Uppskattad årsmängd
Ammoniak	350 ton
Koldioxid	100 ton
Kväve	420 ton
Naturgas/propan	25 000 m ³
Elenergi	2 400 MWh

Lagringen av gaser planeras att ske i tankar som placeras mellan fabriksbyggnaden och Södra lagret, ungefär vid befintligt garage. Storleken på tankarna kommer att bestämmas i samarbete med gasleverantören, baserat på behovet och riskbedömningar kopplat till lagringen.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

För koldioxid, kvävgas och ammoniak planerar bolaget att installera fasta cisterner. För biogas planerar bolaget för en mobil tank, i form av ett lastväxlarflak med biogastank. Storlek på tankar och mobil cistern:

- Koldioxid 10 m³
- Kvävgas 30 m³
- Ammoniak 30 m³
- Biogas 1 600 kg
- Oljetank 20 m³

För påfyllning av biogas byts ett tomt lastväxlarflak mot ett nytt. Under en kortare period kan det finnas två flak i verksamheten, där det ena dock är nästintill tomt. Maximal samtidig lagrad mängd biogas bedöms därför kunna uppgå till cirka 1 800–2 000 kg.

För oljetank gäller placering inomhus på invallad yta enligt krav.

Montering av elmotorer

Produktionsplattformen utgör en fullskalig monteringsprocess av elmotorer. Processen omfattar montering av stator, montering av inverter, montering av rotor samt slutlig montering till elmotor, fullständig beskrivning av monteringsprocessen finns i anmälan. Det kommer inte ske någon bearbetning av komponenter till motorerna. Vid full produktion kommer 600 000 elmotorer att monteras årligen.

Elmotormonteringen kommer inledningsvis att ske i Södra lagret. Lokalerna kommer att anpassas för den nya monteringsprocessen, genom installation av monteringsutrustning, ventilation och andra stödprocesser. För full produktion kommer lokalerna att behöva utökas, en utbyggnad med upp till 16 000 m² förväntas under en 3-årsperiod. Utbyggnaden planeras som en tillbyggnad av befintliga verkstadslokaler.

För elmotorproduktionen kommer det också att finnas en liten Pilot Plant för montering av koncept- och prototypmotorer för testning. Här kommer cirka 1 000 elmotorer att byggas per år. Dessa motorer kommer aldrig ut till slutkund utan byggs endast för testning och verifiering. Här sker montering av stator och rotor samt montering av elmotorer med efterföljande testning i egna teststationer motsvarande den övriga verksamheten.

För framtida utveckling finns det planer för en egen produktionslina för produktion av koncept och prototypmotorer. Prototypproduktionen kommer att ske på motsvarande sätt som beskrivs i anmälan men i betydligt mindre volymer, cirka 1 000 elmotorer per år. Om denna prototypproduktion blir aktuell planeras installation att ske tidigast med start under Q3 2024.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Resursanvändning

För den tillkommande produktionen behövs material i form av köpta komponenter i stål och/eller aluminium, koppartråd samt övriga material såsom isolerpapper, kretskort, gummi, plast och metaller. Färdiga detaljer till stator, rotor och inverter kommer också att köpas in för vidare montering.

I Tabell 2 redovisas uppskattade behov av de största fraktionerna inköpt rent material för den anmälda verksamheten.

Tabell 2. Uppskattat behov av inköpt material för elmotormonteringen, mest omfattande materialslagen.

Material/råvara	Mängd per år (ton)
Aluminiumkomponenter	19 000
Stål/järnkomponenter	38 000
Koppartråd/kopparkomponenter	7 000
Kretskort	10 000

Vattenbehovet för den anmälda verksamheten bedöms främst omfatta kylning, men den totala vattenförbrukningen bedöms inte förändras.

I produktionen används el för drift av monteringsutrustning, ventilation, belysning, uppvärmning med mera. Det sker löpande åtgärder i verksamheten för att hushålla med energi och optimera energianvändningen, i enlighet med villkor 11 i miljötillståndet. För att effektivisera energianvändningen planeras för ett flertal åtgärder i den nya verksamheten. Bolaget planerar för värmeåtervinning på ventilation, kompressor och processkyla. På samma sätt som i övriga delar av verksamheten kommer LED-belysning installeras. De maskiner som köps in har så låg energiklass som verksamheten klarar.

Det kommer att installeras kylaggregat för att förse processutrustning med kyla. Som köldmedium planeras R515B som är av typen HFO, med ett mycket lågt GWP (GWP = 293).

Den tillkommande verksamheten innebär förbrukning av impregneringsmedel, lim och pulver till pulverlackering. För motortestning används glykolvatten i en behållare intill teststationerna. Alla kemiska produkter för produktionen är ännu inte helt fastställda men de huvudsakliga produkter som kommer att användas framgår av Tabell 3. Alla kemiska produkter som kan bli aktuella kommer att granskas och bedömas enligt bolagets rutiner.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Tabell 3. Huvudsakliga kemiska produkter som används i produktionen av elmotorer.

Produkt	Användningsområde	Uppskattad årsmängd
Impregneringsmedel, epoxybaserat resin	Isolering av stator	75 000 kg
Epoxylim	Fixering av permanentmagneter i Rotorn	60 000 kg
Pulverlack	Lackering av hairpins	25 000 kg
Silikon	Tätning av motor	10 000 kg
Olja	Användning i motor	2 000m ³
Glykol	Glykolvatten för motortest	1 500 liter
Kvävgas	Kylning av produkter inför montering	600 000 m ³

Lagring av kemiska produkter planeras att ske i anslutning till processen enligt verksamhetens rutiner. Skyddsanordningar såsom säkerhetsventiler, påkörningsskydd, uppsamlingsbrunnar och saneringsutrustning finns på plats för att förhindra ofrivilliga utsläpp.

Tankar för olja respektive kvävgas kommer att placeras utomhus i anslutning till Södra lagret. Storlek på oljetanken planeras uppgå till 12 m³ och storleken på kvävgastanken planeras uppgå till 50 m³.

Avfall

Avfall uppkommer i den planerad verksamheten främst i form av förpackningsmaterial. Det kan tillkomma avfall i form av rester från lim- och impregneringskemikalier.

Transporter

Transporter av inkommande material och utgående produkter kommer till största del att ske från Storgatan via Aspenäsgatan in på verksamhetsområdet. Transporter av inkommande material bedöms uppgå till cirka 36 lastbilar per dygn och transporter av utgående färdiga produkter bedöms uppgå till cirka 23 lastbilar per dygn. Transporterna kommer i möjligaste mån att ske dagtid under vardagar, men det kan förekomma transporter även utanför dessa tider.

Bolagets bedömning av miljökonsekvenser

Lokalisering och miljöbedömning

Verksamheten är lokaliserad till fastigheten Domkraften 10 och Domkraften 7. Befintliga produktionslokaler ligger inom Domkraften 10 medan lokalerna inom Domkraften 7 idag används som lagerlokaler. Närmaste bostäder finns norr om verksamheten och direkt söder om väg 181, avståndet är cirka 100 meter. Inom fastigheten Domkraften 7 finns ett bostadshus som kommunen hyr ut, men när nuvarande hyresgäst flyttar kommer uthyrningen inte att fortsätta. Inom Domkraften 7 finns också den kommunala räddningstjänstens lokaler. Strax öster om denna fastighet finns Floby värmeverk. Norr om verksamheten finns skola, sporthall och badanläggning. Verksamhetsområdet omfattas av detaljplan för Domkraften 7 och 10 m.fl. antagen 24 januari 2024.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Närmaste område med skyddad natur är Väsmetorps naturreservat, som ligger cirka 1 km nordnordost om verksamheten utanför tätorten. Cirka 300 m nordnordväst om verksamheten finns ett vattenskyddsområde för Floby vattentäkt som är en reservvattentäkt för Floby. Naturreservatet och vattenskyddsområdet bedöms dock inte påverkas av de planerade ändringarna i verksamheten.

Bolaget anser inte att de planerade ändringarna innebär att en betydande miljöpåverkan ska antas. Utsläppen till luft är begränsade och antalet transporter blir oförändrat genom de båda planerade förändringarna.

Påverkan på och försiktighetsmått/skyddsåtgärder kopplat till de odlingsrösen som finns på åkermarken väster om verksamheten som nu tas i anspråk för verksamheten hanteras inom ramen för den dispensansökan avseende det generella biotopskyddet som är inlämnad till länsstyrelsen. Bolaget bedömer dock inte att detta innebär någon betydande miljöpåverkan.

Det är framför allt närboende som bedöms kunna påverkas av de planerade ändringarna i verksamheten. Bolaget bedömer dock att ändringarna kommer att vara positiva för människors hälsa och miljö. Den planerade förändringen innebär att äldre utrustning som är inköpt under 80- och 90-talet fasas ut. Den nya utrustningen är anskaffad med ett ökat fokus på hållbarhet och minskad miljöbelastning. Den nyanskaffade utrustningen möter högre ställda krav gällande personsäkerhet, lägre bullernivå, bättre renhetsklass och lägre utsläpp till miljön.

Utsläpp till luft

Ammoniak och kväveoxider

Från FNC-processen sker ett utsläpp av luft från neutraliseringskammaren, i form av ammoniakrester och kväveoxider (NOx). Genom att restgaserna från FNC-processen förbränns i neutraliseringskammaren hålls utsläppen på en så låg nivå som möjligt. Enligt leverantören av utrustningen förväntas ammoniakhalten i utgående luft från skorstenarna vara cirka 15 mg/Nm³ med ett totalt utsläpp på cirka 110 kg per år och NOx-halten i utsläppet vara cirka 90 mg/Nm³ med ett totalt utsläpp på cirka 920 kg per år. Utsläppet från skorstenarna sker cirka 3 meter över fabrikstaket, vilket innebär cirka 9 meter över marknivå med ett flöde på cirka 420 m³ per timma från vardera neutraliseringskammare.

Det totala utsläppet av ammoniak bedöms vara litet, och innebär ingen risk för människors hälsa. Vid förbränning av gaserna vid högre temperatur än 870 °C kommer det inte att förekomma någon lukt från utsläppet. Om det trots detta skulle uppkomma luktstörningar kommer bolaget att utreda vilka möjliga åtgärder som kan vidtas och föra en dialog med tillsynsmyndigheten.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Utsläppet av NO_x bedöms vara litet och inte innebära någon risk för människors hälsa. Utsläppet bedöms inte innebära någon risk för att miljö kvalitetsnormen för luft inte kan innehållas. Enligt skattningar från luftvårdsförbundet för västra Sverige ligger NO_x-halten under såväl miljö kvalitetsnorm som utredningströsklar.

Kvävgas

Från elmotormonteringen kan det förekomma utsläpp av kvävgas samt stoft från lasersvetsning, strippning av koppartråd, pulverlackering samt härdugn för härdning av impregneringsmedel. Kväve är en inert gas som också är en huvudsaklig beståndsdel i luft. Utsläpp av kvävgas från användningen vid kylning bedöms inte medföra några miljökonsekvenser i omgivningen.

Stoft

Bolaget genomför återkommande mätningar av stoftutsläppen från samtliga punktutsläpp, halterna ligger nästan alltid lägre än 0,5 mg/Nm³.

Luft från arbetsstationer som kan ge upphov till stoft kommer att avledas till en stoftskiljare. Detta gäller främst arbetsstationer med lasersvetsning och pulverlackering. För strippning och härdugn planeras utsug att förses med filter. Stoftavskiljning kommer att dimensioneras för att klara ett utsläpp på 5 mg/Nm³.

Med de planerade ändringarna kommer ett antal punktkällor för stoft att försvinna i befintlig produktion. Elmotortillverkningen kommer inte att generera några stoftutsläpp.

Baserat på utförda stofthaltmätningar, uppmätt flöde i utsläppspunkterna och antaget antal drifttimmar på filtren har den totala utsläppsmängden beräknats till cirka 86 ton i befintlig verksamhet och efter genomförda förändringar minskar stoftutsläppen till cirka 71 ton per år.

Eftersom en förutsättning för FNC-processen är att tillverkningen av nav upphör i verksamheten, kommer det totala antalet transporter inte att öka även med tillkommande transporter med anledning av elmotormonteringen. Detta innebär att utsläppet till luft baserat på verksamhetens transporter inte kommer att förändras genom de planerade ändringarna.

Utsläpp till vatten

Processvatten

Ingen av de planerade förändringarna kommer att generera processvatten och därmed inget tillkommande utsläpp till vatten.

MN § 31 forts.

Dagvatten

Aktiviteter utomhus är framför allt kopplade till transporter inom verksamhetsområdet, både i befintlig och framtida verksamhet. Karaktären på dagvatten förväntas därför inte förändras med de planerade ändringarna i verksamheten. I bolagets kontrollprogram ingår provtagning av vatten från oljeavskiljare i dagvattensystemet, där pH, oljeindex och konduktivitet analyseras fyra gånger per år. Innehållet av olja i utgående vatten från oljeavskiljarna är generellt lågt. Under de två senaste åren har 25 av 32 analyser på oljeindex legat under rapporteringsgränsen (0,5 mg/l), och maximalt uppmätt halt har legat på 2,2 mg/l.

Tillkommande byggnad och traileryarden har en yta på cirka 13 000 m², vilket innebär cirka 20 % tillkommande hårdgjorda ytor jämfört med dagens situation på fastigheterna Domkraften 7 och Domkraften 10, med motsvarande ökning i dagvattenmängder.

Buller

Under hösten 2023 lät bolaget uppdatera den befintliga bullerutredningen utifrån förväntad bullerspridning från planerad framtida drift vid bolagets anläggning i Floby. Sedan utredningen 2023 har vissa justeringar gjorts i bland annat planerad utformning av ny ventilation. De förändringar i verksamheten som därmed förväntas ha betydelse ur bullerhänseende är att några befintliga bullerkällor planeras att ersättas med fyra skorstenar till efterbrännarkammarna samt att trailerhantering med eldriven dragtruck kommer att tillkomma.

Beräkningsmässigt innehåller den planerade framtida driften verksamhetens bullervillkor under dagtid och kvällstid. Under nattetid beräknas ett ljuddämpningsbehov av 1 dBA ekvivalent ljudnivå respektive 2 dBA momentan ljudnivå för att innehålla de dimensionerande bullervillkoren 42 dBA ekvivalent ljudnivå respektive 55 dBA momentan ljudnivå. Tillräcklig bullerdämpning beräknas att exempelvis kunna uppnås genom att förlänga befintlig vall norr om anläggningen samt genom att avskärma västra delen av ytan för trailerhantering (traileryard). Beräkningsmässigt skulle den förlängda delen av vallen behöva vara 3 meter hög och avskärmningen väster om traileryard skulle behöva vara 4 meter hög för att uppnå tillräcklig bullerdämpning.

I ett läge där lastbilstransporter inom området skulle ske nattetid skulle dessa transporter kunna alstra betydande momentana ljudnivåer vid bostäder. Beräknade ljudnivåer visar att om lastbilstransporter skulle ske nattetid föreligger risk för överskridande av bullervillkoret 55 dBA momentan ljudnivå. Om lastbilstransporter skulle ske under kvällstid beräknas bullervillkoret 45 dBA ekvivalent ljudnivå att innehållas. Det totala antalet lastbilstransporter per dygn förväntas vara oförändrat jämfört med dagslägets drift.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Utredningen visar att gällande bullervillkor innehålls under hela dygnet, dock utan marginal nattetid, då bullervillkoret på 42 dBA tangeras. Nattetid är bullret från anläggningen konstant utan större nivåvariationer vilket innebär att det momentana bullervillkoret 55 dBA nattetid innehålls med marginal.

Bolaget avser att transporter av material till och produkter från verksamheten i huvudsak kommer att ske mellan kl. 07 och 22, på samma sätt som i dagens verksamhet. I undantagsfall kan det förekomma transporter utanför dessa tider. Bolaget kommer att följa upp buller löpande och vid behov besluta om eventuella lämpliga åtgärder.

Bullerutredningen från hösten 2023 har reviderats med avseende på några mindre förändringar i den planerade verksamheten. I Södra lagret och den nya produktionslokalen planeras alla nya ventilationsaggregat att placeras inomhus och förväntas därför inte ge upphov till betydande externt buller. Vidare har trailerhantering inom logistikytorna tillkommit som bullerkälla från verksamheten. Bullerutredningen har uppdaterats med åtgärdsförslag för att kunna innehålla begränsningsvärdena för maximala ljudnivåer nattetid. Bolaget planerar att genomföra föreslagna åtgärder i form av förlängning av befintlig bullervall i norr och ny bulleravskärmning i väster enligt förslagen, vilket kommer att ske i dialog med kommunen.

I samband med projektering av nya verksamhetsdelar tas hänsyn till det befintliga bullervillkoret. Vid installation av utrustning väljs utrustning med så låg bullernivå som möjligt, och placering av utrustning görs med hänsyn till närboende. Transporter av material och produkter sker företrädesvis i södra delen av verksamhetsområdet, i stället för via Volvogatan, för att öka avståndet till närliggande bostäder.

Risker

Lagringstankarna för gaser och olja kommer att placeras utomhus.

Alla lagringstankar kommer att placeras mellan befintlig fabriksbyggnad och Södra lagret. Exakta placeringar för gastankar är ännu inte beslutade, utan kommer att avgöras i samråd med gasleverantör och räddningstjänsten, för att ta hänsyn till risker med lagringen.

Tankar kommer att utformas och placeras på ett sådan sätt att man undviker risker för påkörning och eventuella spill vid påfyllning. Lagringstankar med flytande kemiska produkter kommer att förses med invallning enligt kraven i villkor 6. Dessutom finns oljevakter i dagbrunnarna som är kopplade till verksamhetens servicesystem.

Bolaget har rutiner för genomförande av riskbedömningar. Rutinerna uppdateras i samband med förändringar. För de nu aktuella ändringarna görs riskbedömningarna i flera steg utifrån projektets framskridande.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Riskutredning

Bolaget har tagit fram en riskutredning. Utredningen innehåller en beskrivning av möjliga scenarier för sådana olyckor som skulle kunna medföra allvarliga skador på människor eller miljön. Utredningen avser endast hantering av brandfarlig vara (inklusive gaser). Ammoniakens giftiga egenskaper för påverkan på tredje person vid utsläpp i luft behandlas inte i denna utredning.

Verksamheten i Floby omfattas inte av Sevesolagstiftningen.

Ammoniak

Vid lagring och lossning av ren ammoniak finns det risk för utsläpp som kan ge konsekvensavstånd för påverkan på tredje man på flera hundra meter. Närmsta bostadshus återfinns söder om anläggningen på ca 100 meters avstånd. Skola och sporthall norr om anläggningen befinner sig på ca 250 meters avstånd. Eftersom det kan finnas risk för påverkan på människors hälsa bör en riskutredning för utsläpp och spridning av ammoniak i luft genomföras som kan ligga till grund för vidare detaljprojektering av hanteringen av ammoniak. Utredningen kan påverka utformningen av tekniska skyddssystem som nödventilation, skrubber, föregglingar, utformning av lossningsplats etc.

Rekommendationer för hanteringen är följande:

- Utrymmet för ammoniak bör utgöra en egen brandcell i brandteknisk klass EI 60.
- Utrymmet bör förses med gaslarm, eventuellt även vid ugn.
- Avstängning/tätning av dagvattenbrunnar vid lossning från tankbil.
- En riskutredning för utsläpp och spridning av ammoniak i luft bör genomföras inför detaljprojektering av hantering av ammoniak.

Biogas

Hanteringen av biogas inom den aktuella anläggningen anses kunna utföras på ett betryggande sätt med hänsyn till risker vid hantering av brandfarlig vara under förutsättning att utformningen av hanteringen följer en riskutredning som baserats på TSA 2020 (Energigas Sveriges Anvisningar – Tankstationer för metangasdrivna fordon). Några av dessa åtgärder handlar om:

- Uppställningsplatsens lokalisering
- Uppställningsplatsens utformning
- Temperaturer
- Mobila gaser
- Rörledningar
- Skyltar och rörmärkning
- Utrustnings- och funktionskrav
- Drift och underhåll
- Incident- och olycksrapportering.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Utförligare beskrivning finns i riskutredningen som bifogats anmälan.

Brand- och släckvattenutredning

Det finns en släckvattenutredning från 2022, som redovisar förutsättningarna för omhändertagande av kontaminerat släckvatten vid en eventuell brand inom verksamheten. Enligt utredningen bedöms möjligheten att omhänderta släckvatten inom fastigheten vara god för de flesta scenarier genom de tekniska förutsättningarna inne i byggnaderna och möjligheten att täcka dagvattenbrunnar utvändigt. Bolaget har beställt en uppdatering av släckvattenutredningen som ska utföras under 2024, för att säkerställa att förutsättningen att omhänderta släckvatten även från tillkommande lokaler och ytor är god.

För att uppnå en hållbar strategi för verksamheten med avseende på möjligheten att förhindra att kontaminerat släckvatten lämnar fastigheten och således riskerar att orsaka skada på identifierade recipienter, samt att därefter ta om hand det kontaminerade släckvattnet inom fastigheten Domkraften 7 och 10 på ett säkert och ändamålsenligt sätt kan följande åtgärder anses vara av sådan karaktär att de bör implementeras omgående och med förhållandevis låga kostnader och relativt enkla medel:

- Rutiner för brand- och släckningsarbete bör ses över och anpassas för att på bästa sätt förebygga läckage av kontaminerat släckvatten från fastigheterna, annat än ut via portar till angivna uppsamlingsplatser. Vägg mot väster i anslutning till utlastning bör tätas eller förses med någon typ av sarg för avledning mot uppsamlingsplatser, eftersom vatten idag riskerar att rinna via denna otäta vägg till dagvattensystemet och eftersom det finns risk för infiltrering till vattentäkt.
- Personalen bör till exempel få information om hur brunnstätningar ska användas, var dessa är placerade och att komplettering av brunnsmattor eventuellt kan krävas.
- Räddningstjänsten bör delges strategier kring hantering av kontaminerat släckvatten. Därtill bör räddningstjänsten ges möjlighet till övning av berörda scenarier tillsammans med verksamheten där detta är möjligt. Även gränsdragning/samordning gällande hur kontaminerat släckvatten ska omhändertas bör upprättas mellan räddningstjänsten och bolaget. Placering av mattor för täckning av dagvattenbrunnar utvändigt bör övervägas så att räddningstjänsten kan göra en första insats även om det inte finns personal på fastigheten till exempel nattetid eller under storhelger.
- Kontroll och kartläggning bör utföras gällande vart dagvattenledningar tar vägen.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Bolagets villkorsdiskussion

Bolaget bedömer att följande villkor i gällande miljötillstånd är relevanta för de planerade ändringarna: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 och 13. Nedan följer en genomgång av bedömningen av hur de planerade ändringarna förhåller sig till dessa villkor.

Villkor 1 – Allmänna villkoret

I anmälan har tillkommande processerna beskrivits på ett sätt som gör att det allmänna villkoret kan innehållas.

Villkor 2 – Utsläpp av stoft

Stofalstrande utsläpp kommer att förses med filter som dimensioneras för att klara villkoret på 5 mg/m³ normal torr gas (ntg).

Villkor 3 – Utsläpp av flyktiga organiska ämnen

I och med att organiska lösningsmedel inte används i någon av processerna blir det inget tillskott av flyktiga organiska ämnen i utgående luft.

Villkor 5 – Lukt

Bolaget har fått nya uppgifter från leverantören av FNC-utrustningen. Av dessa framgår att genom förbränning av gaserna vid högre temperatur än 870 °C kommer det inte att förekomma någon lukt från utsläppet. Om det trots detta skulle uppkomma luktstörningar kommer bolaget att utreda vilka möjliga åtgärder som kan vidtas och föra en dialog med tillsynsmyndigheten.

Villkor 6 och villkor 7 – Kemiska produkter och farligt avfall

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall i de tillkommande verksamhetsdelarna kommer att hanteras som i befintlig verksamhet.

Villkor 8 - Avfall

Avfall kommer att hanteras på samma sätt som i befintlig verksamhet.

Villkor 9 – Buller

Den genomförda bullerutredningen visar att även med planerad förändring innehålls gällande bullervillkor.

Villkor 10 – Transporter

På samma sätt som i befintlig verksamhet kommer transportererna i möjligaste mån ske vardagar dagtid (kl. 07–18). Det kan förekomma transporter i begränsad omfattning även under kvällstid. Det totala antalet transporter kommer inte att öka i framtida verksamhet eftersom det kommer att ske en utfasning av tillverkning av nav i befintlig verksamhet.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Villkor 11 – Energi

Bolaget har rutiner för hur energiaspekterna ska beaktas vid utbyte och underhållning av utrustning och anläggningsdelar. Maskiner har valts med låg energiklass och värmeåtervinning införs på ventilation, kompressorer och processkyla.

Villkor 13 – Kontrollprogram

Kontrollprogrammet kommer att uppdateras för att omfatta de tillkommande verksamhetsdelarna.

Yttranden i sammanfattning

Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) har framfört att en riskutredning ska tas fram gällande utsläpp och spridning av ammoniak inför detaljprojekteringen. I riskutredningen ska det framgå vilka riskområden som kan uppstå vid olika scenarier (utsläpp och vindriktningar). Av utredningen bör det också framgå vilken utbildning och kompetens samt skyddsutrustning som är nödvändig för att personalen ska kunna hantera ett utsläpp av ammoniak. Vidare bör det framgå var avspärrningar är lämpliga att göra vid olika vindförhållanden samt var och hur personal på plats möter upp räddningstjänsten. Vid nordlig vind finns det stor risk att brandstationen Floby blir obrukbar en tid. Hur ska anländande personal stoppas för att inte riskera att utsättas för utsläppet?

Bolagets förvaring och hantering av biogas kommer att hanteras av SMS i samband med tillståndsprocessen för brandfarlig vara.

Staten Trafikverket

Sammanfattningsvis har Trafikverket inget att erinra. Myndigheten har framfört att anmälan berör väg 181 och väg 2663 för vilka Trafikverket är väghållare. Väg 181 ingår i funktionellt prioriterat vägnät för godstransporter och långväga personresor och är utpekad som sekundär transportled för farligt gods.

Bolagets bemötande av yttrandena

Bemötande av yttrande från Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborgs

Bolaget har framfört att de har beställt en konsekvensanalys gällande ammoniak. Den kommer att startas upp vecka 14 och beräknas vara klar vecka 17 år 2024.

MN § 31 forts.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Utdrag ur miljöbalken (1998:808):

2 kap. Hänsynsregler

2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

7 § Kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. När det är fråga om en totalförsvarsverksamhet eller en åtgärd som behövs för totalförsvaret, ska vid avvägningen hänsyn tas även till detta förhållande.

Trots första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§. Lag (2018:1407).

26 kap. Tillsyn

9 § En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Ett tillståndsbeslut eller en tillståndsdom hindrar dock inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana förelägganden eller förbud som

1. är brådskande och nödvändiga för att undvika att ohälsa eller allvarlig skada på miljön uppkommer, eller
2. gäller säkerhetshöjande åtgärder vid en damm som klassificerats enligt 11 kap. 24 och 25 §§.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

I fråga om utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får det inte beslutas förelägganden om begränsning av utsläppen eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar. Lag (2014:114).

22 § Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa.

Om det är lämpligare, får tillsynsmyndigheten i stället besluta att en sådan undersökning ska utföras av någon annan och utse någon att göra undersökningen. Om inte annat följer av 22 b § 2, ska den som är skyldig att utföra undersökningen ersätta kostnaderna för en undersökning som någon annan utsetts att göra med det belopp som tillsynsmyndigheten fastställer.

Beslut om undersökning får förenas med förbud att överlåta den berörda fastigheten eller annan egendom till dess undersökningen är slutförd. Lag (2010:1542).

Miljönämndens bedömning

Samlad bedömning

Miljönämnden bedömer att de anmälda ändringarna av Automotive Components Floby AB:s verksamhet i Floby kan tillåtas eftersom de inte strider mot bestämmelse om tillåten produktionsmängd eller annan bestämmelse om verksamhetens omfattning enligt gällande miljöbalkstillstånd. Miljönämnden konstaterar att bolaget har redovisat att samtliga gällande villkor kommer att kunna innehållas vid anmälda ändringar. Ändringarna är inte tillståndspliktig i sig enligt miljöprövningsförordningen eller tillsammans med tidigare ändringar som innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Därmed kan ändringarna handläggas av miljönämnden som en anmälan om ändring av tillståndspliktig verksamhet.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Miljönämnden noterar att bolaget har bedömt att ändringarna i sig eller tillsammans med tidigare ändringar inte innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma utan att ändringarna i stället kommer att vara positiva för människors hälsa och miljön. Detta genom att äldre utrustning kommer att fasas ut. Bolaget har anskaffat den nya utrustningen med ett ökat fokus på hållbarhet och minskad miljöbelastning och bedömer att den möter högre ställda krav gällande personsäkerhet, lägre bullernivå, bättre renhetsklass och utsläpp till miljö. Nämnden instämmer i denna bedömning.

Miljönämnden bedömer att det finns ett behov av att förelägga bolaget om försiktighetsmått utifrån anmälan. Nämnden gör även bedömningen att det inte kan anses orimligt att uppfylla förelagda försiktighetsmått. Förutsatt att försiktighetsmått iakttas anser miljönämnden att den anmälda ändringen av verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser. Därför kan anmäld verksamhet tillåtas.

Allmänt

Bolaget bedriver sedan tidigare tillståndspliktig verksamhet på platsen. Gällande tillstånd enligt miljöbalken för verkstadsindustri och aluminiumgjuteri meddelades av miljöprövningsdelegationen den 19 februari 2010. Beslutet överklagades och miljödomstolen meddelade dom om vissa ändringar gällande bullervillkoret samt förordnande avseende igångsättande, den 19 oktober 2010. Tillståndet omfattar bearbetning av högst 150 000 ton material per år samt gjutning av högst 15 000 ton aluminium per år.

Bolaget har redogjort för att samtliga villkor i gällande miljöbalkstillstånd kommer att klaras även efter anmälda ändringar av den tillståndspliktiga verksamheten. Miljönämnden har inga synpunkter på redovisningen men anser att anmälda ändringar av verksamheten ska regleras med ytterligare försiktighetsmått.

Bedömningarna för påverkan på människors hälsa och miljön i anmälan avser en maximal produktion av montering av 600 000 elmotorer per år. Miljönämnden anser därför att den maximala produktionsvolymen ska begränsas i en egen punkt, beslutspunkt 2. Montering av elmotorer får därför inte överskrida den anmälda maximal produktionsvolymen 600 000 elmotorer per år.

Buller

I samband med projekteringen av nya verksamhetsdelar ska bolaget förhålla sig till det befintliga bullervillkoret. Vid installation kommer bolaget att välja utrustning med så låga bullerbidrag som möjligt och utrustningen ska placeras med hänsyn till närboende. Transporter av material och produkter kommer företrädesvis att ske i södra delen av verksamhetsområdet, i stället för via Volvogatan, för att öka avståndet till närliggande bostäder.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Den genomförda bullerutredningen visar att även med planerad förändring innehålls gällande bullervillkor. Det totala antalet transporter kommer inte att öka i framtida verksamhet eftersom det kommer att ske en utfasning av tillverkning av nav i befintlig verksamhet. Bolaget har i anmälningshandlingarna redovisat olika åtgärder utifrån buller och transporter. Miljönämnden har valt att reglera dessa åtgärder inom ramen för beslutspunkt 1, i detta beslut, som anger att ”verksamheten ska bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i anmälningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet”.

Detta innebär att även andra åtgärder än de som beskrivits i anmälan kan vidtas om det ger ett likvärdigt skydd för människors hälsa och miljön. Buller och transporter regleras även i villkor 9 och 10 i gällande miljöbalkstillstånd.

Utsläpp till luft

Bolaget har redovisat att ammoniakhalten i utgående luft från skorstenarna förväntas vara cirka 15mg/Nm³ med ett totalt utsläpp på cirka 110 kg/år. Bedömningarna för påverkan på människors hälsa och miljön i anmälan utgår från denna haltgräns. Miljönämnden anser att ammoniakutsläppet till luft därför behöver regleras, beslutspunkt 3. Försiktighetsmålet är skrivet som ett riktvärde, vilket innebär att om värdet överskrids, medför det en skyldighet att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas.

Lukt

Miljönämnden noterar att de anmälda ändringarna inte kommer att medföra någon lukt till omgivningen. Om luktstörningar skulle uppkomma är detta reglerat i villkor 5 i befintligt miljöbalkstillstånd.

Dagvatten och processvatten

Karaktären på dagvatten från verksamhetens hårdgjorda ytor kommer enligt bolaget inte att förändras i och med planerade ändringar i verksamheten. Däremot kommer dagvattenmängden att öka med 20 % jämfört med dagens situation med anledning av tillkommande hårdgjorda ytor. Miljönämnden förutsätter att bolaget ser över dimensioneringen av dagvattensystemet inklusive oljeavskiljare, så att den ökade dagvattenmängden kan tas omhand på ett godtagbart sätt. Detta hanteras även via en ny detaljplan för området.

Ingen av de planerade förändringarna kommer att generera processvatten och därmed inget tillkommande utsläpp till vatten.

Stoft

Miljönämnden konstaterar att ändringarna inte kommer att medföra ökade stoftutsläpp. I stället kommer stoftmängder till luft att minska med ca 15 ton/år genom att ett antal punktkällor kommer att försvinna i befintlig produktion. Utsläpp av stoft från stoftavskiljare finns reglerade i villkor 2 i befintligt miljöbalkstillstånd.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Riskhantering

Bolaget har i sin riskutredning visat att ändringarna inte medför att verksamheten omfattas av Sevesolagstiftningen. Bolaget har i anmälningshandlingarna redovisat olika åtgärder för en säker hantering av brandfarliga varor. Miljönämnden har valt att reglera dessa åtgärder inom ramen för beslutspunkt 1 i detta beslut.

Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) har i sitt yttrande särskilt framfört vikten av framtagande av en riskutredning gällande utsläpp och spridning av ammoniak inför detaljprojekteringen av hantering av ammoniak. Miljönämnden delar SMS bedömning eftersom det även kan finnas risker kopplade till påverkan på tredje person vid hantering av ammoniak. Miljönämnden bedömer därför att bolaget ska ta fram en riskutredning gällande utsläpp och spridning av ammoniak i luft, beslutspunkt 4. Riskutredningen ska beakta de uppgifter som framgår i SMS yttrande. Riskutredning ska snarast efter framtagandet skickas in till miljönämnden och åtföljas av en handlingsplan. Av handlingsplanen ska det tydligt framgå vilka åtgärder som måste vidtas för en säker hantering samt när åtgärderna senast ska vara genomförda. Handlingarna ska senast komma in till nämnden den 30 november 2024.

Vidare anser miljönämnden att en beredskapsplan behöver tas fram för hantering av olyckshändelser med konsekvenser för miljön. Planen ska bland annat beakta utsläpp och spridning av ammoniak i luft samt släckvattenhantering, vilket beskrivs i beslutspunkt 5. Planen ska tas fram i samråd med räddningstjänsten.

Utifrån planen ska dokumenterade rutiner och lämplig utrustning för att förebygga och avhjälpa sådana olyckshändelser finnas. Planens aktualitet ska ses över årligen samt vid förändringar som kan påverka beredskapen.

Kontrollprogram

Enligt villkor 13 i miljöbalkstillståndet ska ett aktuellt kontrollprogram finnas för verksamheten och detta ska följas. Programmet ska bland annat ange hur verksamheten kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Miljönämnden anser att kontrollprogrammet behöver revideras utifrån anmälda ändringar av befintlig tillståndspliktig verksamhet.

Fortsatt handläggning

Utifrån vad som framkommer i riskutredningen kan miljönämnden komma att förelägga om ytterligare försiktighetsmått. Om utredningen visar att hanteringen innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljö kan uppkomma kan anmäld verksamhet förbjudas.

Detta ärende kommer att avslutas i och med detta beslut.

Avgift för handläggning av anmälan

Handläggningen av detta ärende ingår i den årliga avgiften.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

MN § 31 forts.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-04-19

Situationsplan över verksamhetsområdet

Beslutet skickas till

Automotive Components Floby AB (e-post)

Bilaga till Automotive Components Floby AB

Överklagningshänvisning

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

Upphävande av nämndriktlinje för delgivning av beslut

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för delgivning av beslut”.

Redogörelse för ärendet

Den 11 december 2013 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för delgivning av beslut”. Riktlinjen är inte nödvändig eftersom lagstiftningen beskriver förutsättningarna för delgivning av beslut.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-04-19
Nämndriktlinje för delgivning av beslut

Upphävande av nämndriktlinje för hantering av klagomål på kajor och andra fåglar

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för klagomål på kajor och andra fåglar”.

Redogörelse för ärendet

Den 25 augusti 2010 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för klagomål på kajor och andra fåglar”. Riktlinjen är inte nödvändig och kan vid behov ersättas av en intern rutin för hur klagomål ska hanteras.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-04-19

Nämndriktlinje för hantering av klagomål på kajor och andra fåglar

MN § 34

Information

- a) Verksamhetsberättelse 2023 för Miljösamverkan Väst
- b) Ny lagstiftning om hantering av trädgårdsavfall.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Lena Åberg

Redovisning av delegationsbeslut

Miljönämnden har tagit del av en lista med de beslut som miljökontoret har fattat på nämndens delegation under mars 2024.

Bilaga

Lista med delegationsbeslut från mars 2024

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: MIKAEL WENDT

Date: 2024-05-07 23:01:01

BankID refno: 7583fb49-ba3c-44e8-884e-d7b6a06d52d9

Ordförande i Miljönämnden östra Skaraborg: Mikael
Wendt

Signed by: LENA ÅBERG

Date: 2024-05-07 21:51:32

BankID refno: 1a0211d6-c90f-4aef-93f3-526e55ded9af

Andre vice ordförande i Miljönämnden östra
Skaraborg: Lena Åberg

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2024-05-08 08:22:06

BankID refno: dad531f1-727c-4b59-9c09-efb0294f85b9

Miljösekreterare: Eleonor Daag